

A kiskgazdák vezére a nagybirtok mellett.

Egy francia állampolitikus tanulmányt írt a különböző államférfiakról s ebben a tanulmányában arra a kérdésre, hogy mi árt legjobban egy államférfi tekintélyének, igen röviden felel. Azt mondta:

A következetlenség.

Ha ez a megállapítás igaz, nos, akkor nálunk nemrégiben olyan iskolapéldája adódott a következetlenségnek, amit a nagyközönség nem tud megérteni és megmagyarázni.

A hitbizományi javaslat vitájában történt, hogy Eckhardt Tibor egészen váratlanul, szinte legszemélyesebb hiteit is zavarba hozva, védelmére kelt annak a liberális korszaknak, amely a hitbizományi rendszernek melegágya s fejlesztő talaja volt.

A zavart és meglepetést, ami ezt az új állásfoglalást fogadta, bajosan lehetne hünen visszatükröztetni.

A mult kötelez — mondja a közismert szólasmód. De úgy látjuk, hogy nem mindig és nem mindenkit. Legalább is a független kiskgazdák vezérét nem, aki ezt a nagy felfogásbeli eltérést önmagával, régi én-jével csaknem egyévtizedes politikai felfogásával és hitvallásával szemben elkövette, mégpedig úgy, hogy egyetlen, de egyetlen szóval nem tartotta szükségesnek e páfordulás megmagyarázását és indoklását.

És ez a tény a legbántóbb, a legfeltűnőbb. Ha ez a beszéd nem a törvényhozásban hangzik el, hanem máshol, népgyűlésen, vagy — mondjuk — egy választás idegfeszítő izgalmaiban, akkorsem volna menthető, de legalább magyarázható. Azt lehetne mondani róla, hogy a „cél szentesíti az eszközt” s talán valami olyan indok adja meg a magyarázatát, amit taktikai okok fogadtatnak el, de amelyek rugóit nem ismerheti a nagyközönség. De minderről itt szó sincsen.

Hiszen az a meglepő, ez az állásfoglalás a parlamentben történt, ahol minden kiejtett szónak kétszeres a jelentősége s aminek hatásával, dinamikai erejével még a kezdő politikus is tisztában van, vagy legalább is tisztában kell lennie.

Hogyne volna hát tisztában maga Eckhardt Tibor, aki mögött évtizedes parlamenti mult áll s aki mint az egyik ellenzéki párt vezére — sosem beszélhet anélkül, hogy egyben a pártja felfogását is ne szólaltatná meg.

S vajjon egy politikus, hozzá egy pártvezér — megengedhet-e magának azt a következetlenséget, hogy máról-holnapra egészen új felfogást hirdessen, mint amelyet multjának hosszú és küzdelmes éve alatt hirdetett?

Nem csoda, ha megtorpanunk s ha önkénytelenül ajkunkra tudul a kérdés:

Vajjon melyik Eckhardt Tibor

szólalt meg ezuttal a magyar törvényhozás csarnokában? Az-e aki ott volt Szegeden, hogy irányítóknak és szellemi vezetőnek siessen ahhoz a mozgalomhoz, amely preat-ot mondva a liberalizmusra, azt száműzte, hogy helyébe a keresztény nemzeti gondolatot állítsa be, mint az egyetlen, amellyel még a magyarság győzelme kivívható és biztosítható. Az az Eckhardt Tibor-e, aki mint Bethlen István kormányának sajtófőnöke ennek a szegedi gondolatnak a fővárosban is szellemi irányítója maradt, majd az ébredők elnöki-székből vezette fáradhatatlan ügybuzgalommal „rohamra a magyart” a liberalizmus, a nagytőke és a nagybirtok ellen? Az az Eckhardt Tibor-e, aki szembe fordult Gömbös Gyulával, amikor ez Bethlen István pártjába lépett. Vagy az az

Eckhardt Tibor-e, aki újra hajlandó volt Gömbössel szövetséget kötni a „liberális” Bethlen ellen, hogy most megint a „liberális” Bethlenel harcoljon a „nacionalista” Gömbös Gyula ellen?

Ki tudná e szeszélyes, ellenmondó és érthetetlen pályafutás következetlenségeit megérteni? Ki tudna most már eligazodni azokon a rejtelmeken, amelyek Eckhardt Tibor lelkében élnek és cselekvéseit, állásfoglalását irányítják? Most józan ésszel e mokus-ugrándozásokra csak nem lehet indokul elfogadni, hogy „az ellenkezője akarok lenni annak, ami Gömbös Gyula.” Ne feledjük, hogy ugyanezt mondotta Eckhardt Tibor Bethlen Istvánról is közvetlenül a választások előtt. Nos, kérdjük tisztelettel Eckhardt Tibortól: ha ellenkezője akar lenni annak ami a „liberális” Bethlen István és a „nacionalista” Gömbös Gyula, akkor valójában és igazában mi ő maga?

Bányapénzek.

„Salgótarjáni bányapénz”!

A XVI-XIX. századokban a német és cseh bányavállalatok mintájára Magyarországon is megszületett a sajátos jellegű „pénz”. E négyszázad bőséges mennyiségben, fajtában termelte ki a sokak számára ismeretlen érmészeti különlegességet. Eddig nemkevesebb, mint 209 fajtája ismeretes.

Az egyes bányaterületeken, illetve üzemeken a bányamunkások bérének kiegyenlítésére, az üzemek által felállított élelmiszeri üzletekben fizetőkészülékül használták. Ez volt a közvetlen célja. Közvetve azonban a munkateljesítmények igazolására, átvételi elismervényül bizonyos pénzmennyiség, érték képviselésére helyettesítésére is szolgált. Végeredményben csereeszközként szerepelt, akár az

országos pénz. Néha a valódi pénz hiánya miatt szélesebb körben terjedtek el és kedvelt fizetőkészülék is beváltak. Példa rá a selmecbányai 1696-1703. évi SC. (Civitas Schemenicium) monogrammos rézbárcái, amelyeket Thavonai Lajos kamaragróf veretett a bányák használatára. Mindenesetre ez ritkább esetek közé tartozott.

Szellemi Géza: Nagybányának és vidékének bányászata (Nánya, 1894. 15. 1.) című művében emliti Nagybánya városának Lissabona Gellért bányabíró ellen indított pörét, amelyben azzal vádolja, hogy a bányászokat nemeseim helyett bányarézpénzzel fizeti és így a bányászok részére adandó élelmiszereket monopolizálja. E példából világosan áll

elöttünk a bányapénz rendeltetése, sokszor kétes értékű szereplése.

Hont és Nógrád vármegyékben eddigi ismeretes adatok szerint Selmecbányán 90, Bakabányán 4, Salgótarjánban 1 féle bányapénz lett verve.

A legtöbb pénz felirata annyira rejtélyes, szűkszavú, mert sokszor csak a kezdőbetű, monogram, sőt csupán egy bányászkalapács látható rajta.

A bennünket érdeklő salgótarjáni példány leírása a következő:

Előlapon: közepén kis vonalkörben kerek lyuk. Alatta félkörűen „Salgótarján”. Hátlapon: a lyuk fölött két díszítőmátya közt „1” értékjelzés, a lyuk alatt ugyancsak félkörűen „Krajczár”. Sima szegélyű sárgarézből vert kerek pénz 20,5 mm.

Lehetséges, hogy másfajta is készült, csak nincsen adatunk rá. Jelenkéntelen kis fémdarabka (rosszpénz) lett belőle, ahogy a forgalomból kiment. Ma művelődéstörténeti adat a város történeti adatainak, anyagának az összegyűjtésében.

Egy példánya az 1900-as években Kupetz István bányamérnök éremgyűjteményében szerepelt Kőrmöcbányán. Ma ez sem ismeretes. Lehetetlen, hogy valamennyi nyomtalanul beleveszett volna az elmúlt idők ködös, feledésti világába...

Magyarország bányászatainak történeti irodalma még nagyon hézagos. Az elszakított területek bányatörténeti anyaga még teljesen hozzáférhetetlen számunkra. Feldolgozásukra ki tudja mikor kerülhet sor. A mutatóba megmaradt bányászati történetének megírása nagyon is kezdőállapotban van. Legalább a saját bányatörténetünk anyagát gyarapítsuk néhány adattorzsával. Hiszen a mult iránti kegyelet a nemzeti érzésmézeset vonása. Kérjük tehát meázokat, akik a legcsekélyebb adat birtokában vannak, vagy azokról tudomást szereznek, közöljék azt a Városi Gyűjtemény vezetőjével.

A Munka legutóbbi számában dr. Dornyay Béla által ismertetett élelmiszeri bárca második példányát Bóna Kovács Károly szobrászművész szerencsés keze eljuttatta a Városi Gyűjteménybe. Köszönet megértő támogatásáért.

Ambrus Béla.

Frontharcos Est

az Ipartestület székházában 1936. február hó 8-án.

A Frontharcosok ismét megmutatták, hogy előrelátásban, gondosságban, körültekintésben és pontosságban övék az elsőség. Oly műsort állítottak össze és oly kiváló művészeket szerepeltettek estjükön, hogy hosszú, igen hosszú ideig szívesen fog rá visszaemlékezni a közönség.

A bányazenekar Vilezsál Richard karnagy vezénylete alatt oly műveltséggel részesítette a nagyszámu hallgatóságot, hogy az szíves örömet élvezte volna még tovább is a kiváló zenekar játékát.

Az ünnepi beszédet Sente László kormánytanácsos mondotta a töle már megszokott szónoki készséggel emelkedett tónusban és emelkedett lélekkel. Beszéde alatt valahogyan úgy éreztük, hogy meggyőzt és megcsonkított magyar hazánk fiainak lenni a legkülönb dicsősége ennek a világnak. Legyünk is büszkék arra, hogy a szebb magyar jövőért szenvedhetünk.

Az ünnepi beszéd után került a sor a vendégművészek előadására.

Valahogyan úgy éreztük, hogy szépen csengő magyar nyelvünkben kevés a szó és gyengék a szavak annak kifejezésére, amivel Ottubay Melinda, a m. kir. operaház prima balerinája művészi ténccát méltóképpen méltathatnánk. Szép, finom és végtelenül bájos jelenség volt a színpadon való megjelenése az egész közönség számára. Kigó táncában művészi

készültségének oly elképzelhetetlen magasságát tárta elénk, hogy a műveltségen kívül a megdöbbenés és csodálat uralta a nézőteret. Virtuozitása és leheletszervi könnyedséggel előadott nehéz táncprodukciója méltán váltott ki elragadtatást és vastapsokban megnyilatkozó elismerést.

A bravuros kigótánc után a bécsi bálban láttuk viszont. Ugy megjelenése, mint tánca a bájnak, a kedvességnek és kecsességnek szakadatlan sorozata volt. Finom mosolya és mimikája lelkét és életet adott táncának. A tomboló tapsviharra még két polka ráadást táncolt. A közönség hálás volt, mert összesen 25-ször tapsolta ki a függőny elé.

Mikor a függőny végleg bezárult a táncmutatványok után mindenki őszintén fájta, hogy már nem láthatja többé. Ujra fellángolt azonban az öröm és lelkesedés, amikor a műsor után megjelent az étteremben a fehér asztalnál. S ha elmondhattuk táncművészetéről azt, amit az előzőekben elmondottunk, akkor itt el kell mondanunk róla azt is, hogy az étterem fehér asztalánál nem kisebb sikert aratott. A nagy művésznőből egyszerűen átalakult szép, finom, bájos és szerény uri leánnyá. A női és férfi szemek százai simogatták őt meleg szeretettel és őszinte megbecsüléssel. A fehér asztaltól táncba vitték és a kivételes tehetségtű táncosnő elvegyülve a táncoló fiatalok közé velünk farsangolt addig

amíg a vasúthoz sietett s eltávozott körünkől. Szinte álom volt, hogy itt volt, csodaszép, gyönyörű szép álom volt. Nem felejtjük el.

Az estély másik vendégművésze Szentmihályi Tibor a bécsi állami opera tagja volt. — A műsor első részében Kacsóh: Rákóczi megtérése és Mikus-Csák: A város balladája című dalokkal mutatkozott be. — A közönség a művész számait tetszéssel fogadta és ismételtlen a lámpák elé hirta tapsaival, amit csak a ráadásul adott Ninón bordal magasbaszárnyaló hangjai némlottak el. — A műsor második részében Lavotta: Honnan jó a fény, Dienne: Liliomszál, és a ráadásul adott Tosca levélárával szerzett újabb sikereket a művész. Énekhangja kul'urált és széles-skálájú, különösen a magasfékvésekben kifejező és szép csendű. Szívesen hallottunk volna még egy két kifejezetten hőstenorra irt áriát is, de — mint a Művész azt munkatársunknak mondotta, ez alkalommal nem rajta mulott, hanem a néhány nap előtt lezajlott hörghurutja kényszerítette műsorának megváltoztatására. Számait azonban így is megérdemelt sikert arattak és a magyar dalköltészet gyöngyeinek megszólaltatásával szépen illeszkedtek be az est hangulatába és emelték a nívós műsort.

A zongorakiséretet Röder Alfréd igazgató tanító látta el a töle megszokott precizitással és rutinnal.

A legteljesebb elismeréssel adózunk a frontharcosoknak azért, hogy városunk közönségét ily értékes és feledhetetlen esttel ajándékozták meg. Elismerés illeti őket még külön azért, hogy a műsort az

Hírek és különféle

Halálozás. Vilezsál Antalné 65 éves korában hosszas betegség után 11-én elhunyt. A temetés nagyrészt mellett 12-én d. u. fél 3 órakor volt a bányatársulati ravatalozóból. Megjelent a temetésen a Hircsh gyári dalárda, melynek a megbodogult férje a vezetője és a bányaiparos dalkör, melyet a megbolgult Richárd fia, bányatársulati karnagy vezet.

A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegyletnek a január 25. iki teastell kapcsoltban Niederland Gyula és neje 5 P-t adományoztak, melyért az egyet ez uton is hálás köszönetet mond.

A salgótarjáni népkönyha céljaira beérkezett 100b adományok: Dr. Chorin Ferencné 100 P., dr. Biró Pálné 50 P., dr. Quirin Leóné 20 P., Légrády család Karancsberényből 2 drb. szarvas-tenén. Az adományokért hálás köszönetet mond a népkönyha vezetősége.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik drága jó feleségem, illetve édesanyám elhalálozása alkalmából velünk együttérző részvételüknek bármimódon kifejezést adtak, ezúton mondunk őszinte köszönetet. Wilezsál Antal és gyermekei.

A farsang hátralévő két hetének bál programja.

15-én az acélgyári tisztii kaszinó zártkörű kalikó estje 9 órai kezdettel.
15-én a Rózsafüzér Társulat és Mária Kongregáció műsoros táncmulatsága a Kath. Körben 8 órakor.
16-án d. u. fél 5 órakor a Reál gimnázium jótekonycélú diákelőadása az Ipartestületben.
16-án a Kath. Népszövetség műsoros táncmulatsága a Kath. Körben este 8 órai kezdettel.

16-án a Mészáros ifjak táncstélya a Nemzeti szálló és vendéglőben.
22-én Mérnök est az acélgyári tisztii kaszinóban este 9 órai kezdettel.
22-én az Északi plébánia Fehérruhás leányainak műsoros táncstije az acélgyári Olv. Egyletben.
22-én OMKE bál a Panóniában.
23-án d. u. 4 órai kezdettel Ev. gyermekbál az acélgyári Olv. Egylet nagyertermében.
23-án este 8 órai kezdettel szezonzáró Koudela és más művészek estje a R. Kath. Olv. Kör rendezésében.

Az OMKE f. hó 22-ik műsoros táncstélyén dr. tápai Szabó László egyetemi tanár tart előadást.

előre jelzett időben pontosan kezdtek és a műsorszámok gyors lepergetésével már fél 11-kor befejezték és kezdetét vette a reggelig tartó táncmulatság.

A frontarcosok vezetőségének igaz testületi és bajtársi szellemű jellemző az, hogy felkérték bennünket arra, hogy ne méltassuk népszerűségi azokat, akik az est sikerén oly eredményesen táncolnak és azt oly mesterien készítik elő, mert — mint, ahogy ők mondják — inséges bajtársaik iránt érzett kötelességükből fakadt ügybuzgóságuk, s ezért elismerés nem jár senkinek külön, hanem csupán az összességnek. Adassék, akkor elismerés és dicséret az összességnek!

Az inséges frontarcosok fellegelyezésére rendezett est alkalmával adományokat küldtek; Salgótarjáni Köszöntőbánya Rt., Starjáni acélgyár igazgatósága, Róth Flóris bányaügyi főtanácsos, Szenté László kormánytanácsos, Veres Zoltán országgyűlési képviselő, Dr. Förster Kálmán polgármester, Bérczi Sándor bányaü. tanácsos, Dr. Holics Endre bányaügyi főtanácsos, Traum Péter, Farkas Árpád, Dr. Jánossy Ödön rendőrkapitány, Dr. Takács Adolf igazgató főorvos, Buczkó Gábor bányaigazgató, Schreiner Jenő bányaigazgató, Dorozsnyák Gyula igazgató, Niederland Gyula bányaigazgató, St. Takarékpénztár, Népbank Rt., Evangélikus Nőegylet, Ember István, Pleschinger Gyula, St. Takarékpénztár és Hitelközvetkező, Mrász J., Dr. Szalvendi Ödön, Pál Dezső, Ivancsó János Bpest, Nagy József, Procuza Rezső, Hegyi Zsigmond, Dr. Lusztig Miklós, Timaróczy Sándor, Kovács Lajos, Nagy Bertalan, Takács Gyula, Juraskó Elek, Ursutz József, Deszberg Hermann, Peész Árpád, Bodó Lajos.

Az adományozók megértő szívének megnyilatkozása sok-sok inséges frontarcos könnyét törli le. A frontarcosok és a társadalom hálája száll feléjük.

Gazdaggyűlés Salgótarjánban.

Az elmúlt szombaton tartotta meg a Tiszajobbparti mezőgazdasági kamara Nagy Ferenc nyug. miniszter, Witner Ernő kamarai igazgató, Barabits Fülöp szak előadó, Gellén Aladár gazdasági tanácsos, Udvarnok László gazdasági felügyelő, Dr. Jánossy Ödön rkapitány, Horváth László h. polgármester, Dr. Prónay Tibor szolgabíró, Szilárdy István, Krepuska Géza, Ürmössy Géza, Jankovics Miklós a városi és Baranyay Miklós a járási mezőgazdasági bizottság elnökei és a helybeli, valamint a vidéki gazdák közül még mintegy nyolcvanan.

A gazdaggyűlést Jankovics Miklós a városi mezőgazdasági bizottság elnöke a Magyar Hírszerzőkkel nyitotta meg. Melleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket és még sajnálatának adott kifejezést afölött, hogy Lukács Béla, kamarai elnök és dr. Soldos Béla vármegyénk főispánja más birtokos elfoglaltságuk miatt nem vehettek részt a gyűlésen.

Horváth László polgármesterhelyettes a város és dr. Förster Kálmán polgármester nevében, aki gyásza miatt szintén akadályozva volt a megjelenésben, köszöntötte a gazdaggyűlés résztvevőit. Kijelentette, hogy Salgótarján mint ipari város karöltve kíván dolgozni a magyar mezőgazdasággal egy uton és egy ut felé haladva a szebb és jobb magyar jövőért.

Ezután Nagy Ferenc ny. miniszter, a kamara levelező tagja mondta el nagyhatású beszédjét a tengeri termelés fokozásának szükségességéről. A nagymérvű tengeri importot az ország mai népes helyzetében igen veszélyesnek tartja. Ugyanis, ha külföldről nemes valutáért,

vagy éppen aranyért kell a hízaláshoz tengerit importálni, az a nemzet további elszegényedéséhez vezet. Javasolta, hogy a gazdaérdekeltségek hívják fel a kormányzat figyelmét a tengeri import veszélyeire.

Witner Ernő kamarai igazgató beszédje elején köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, amiben itt Salgótarjánban részük volt. Majd a gazdaérdekeltségek munkájáról és egymásra utaltságáról tartott nagy érdeklődéssel hallgatott előadást. Részletesen foglalkozott a gazda érdekképviseletek kötelességével, hogy átvérgezhessünk ezen a nagy gazda válságon.

Barabits Fülöp kamarai szakelőadó a gyümölcsfatelepitésről szolt a gazdákhoz, kiíjtve annak nemzetgazdasági jelentőségét is.

Gellén Aladár arra kérte a kamara kiküldöttjeit, hogy a vármegye minél több területén tartson ilyen értékes és tanulságos gazdaggyűlést. Majd felhívta a megjelentek figyelmét a már Salgótarján és környékén működő gyümölcstermelési felügyelő díjtalan szaktanácsadására.

Krepuska Géza a tervgazdalkodás mellett, Petróczy Gyula a kartekek ellen beszélt.

Baranyay Miklós a járási mezőgazdasági bizottság elnöke a további gazda szervezkedés szükségességét hangoztatta. A több jobb és az olcsóbb termelési lehetőség mellett szolt sikra.

Jankovics Miklós elnök zárószavával ért véget a nagyjelentőségű salgótarjáni gazdaggyűlés, melyet közeledő követt, ahol fehér asztal mellett tovább folyt a megkezdett eszmecsere.

Nagy művészt a Kath. Körben.

A mozgalmas és változatos farsangi szezonnak méltó befejezése lesz a Kath. körnek f. hó 23-án tartandó hangversenye, melyen dr. Köndela Géza pápai kamarás, zeneakadémiai professzor beszédet mond és dirigálni fogja a kitűnő bányazenekart, mellyel a jövő hét 2 napján fog próbákat tartani.

Ugyancsak nagy eseményt jelent dr. Eysen Tiborné énekművésznő fellépése, akit férje kísér zongorán. — A közönségnek régen volt alkalma hegedűművész szereplését élvezni. Ezen az estén Takács Alice a nagyhirű hegedűművésznő is fellép, akit dr. Eysen Tibor miniszteri osztálytanácsos, zongoraművész fog kísérni.

A műsor többi számában helyi szereplők lépnek fel, köztük elsősorban Nagy Béláné, a kiváló szavaló tehetség, a bányazenekar, a Kat. kör dalárda két kedves számmal.

Az est iránt ismét a tavalyiakhoz hasonló nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A 20 tagu rendezőbizottság a jegyek szétosztását megkezdte. Előjegyzést elfogad a régi plébánia, lapunk kiadóhivatala, Kraft Aladár titkár, a városházán dr. Lapsánszky János, Csanády Miklós tanár, Ehrlich József, Csics László államrendőrségi tisztviselő és a Kath. Köri kezelő.

Bányamozgók híre. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók vasárnap délután és este a rendes előadási órákban műsorra hozzák Liszt Ferenc életéből vett, gyönyörű meséjét, pompás kiállítású filmet! SZERELMI ALMOK. A végig magyar nyelvű s egyszerű magyar muzsikájú film főszereplői: Táray Ferenc, Báthori Gizi, Halmai Tibor, Gózon Gyula és Pethes Sándor. A szerda, illetve csütörtök esti műsor címe: MAGAS ISKOLA, (A rejtélyes Cevalli), izgalmas lovas és egyéb artista műtátrányokkal tarkított dráma, Rudolf Forster, Angela Slokker és Hans Moser-rel a főszerepben Mindkét alkalommal nagyszerű kíséző műsorok.

Nagyszabású irredenta előadás Etesen. Az önfeláldozásnak páratlan példáját mutatta a Karancsbeszi műkedvelő gárda. Zuhogó esőben akadályt nem ismerve György Árpád tanító vezetésével indult utnak Karancsbesziből Etesre, hogy ott előadja Drózd Győző pályadíjat nyert gyönyörű irredenta színmű-

Zálogház.

Starjáni Takarékpénztár

zálogháza Salgótarján,
Fő-utca 45. szám alatt
(bejárat az udvarban)

kölcsönt folyósít,

arany, ezüst, ruhanemű

és egyéb értéktárgyakra.

Hivatalos órák: d. o. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.

vét „Az Ezüst Kócsagot.” A Közönség mintha megérezte volna, hogy művészi előadásban lesz része, a rossz idő ellenére nagy számban jelent meg és nem csalódott. A Karancsbeszi igazán elismerésre méltó dolgot produkáltak. Egyik ámulatból a másikba esett a közönség. A két főszereplő Petróczy I. és Krecsmarik Paula nagyszerű alakításukkal magukkal ragadták a közönséget. Látták az igazságtalanságot, amely Magyarországot a trianoni békeszerződésben érte. A könnyek, amelyek az előadás folyamán hullottak, bizonyítják ennek. A többi szereplő is kivétel nélkül dicséretet érdemel. Mégis ki kell emelni Varga Bélát, Balkó Józsefet, Takács Kálmánt, Szabó Jánost, Takács Pált, Krecsmarik Istvánt, Baksa Sándort, Zsidai Erzsébetet, Gordos Margitot és Palicza Gizellát. A rendező György Árpád, a legtekélyesebb díszlet és rendezést mutatva be behizonyította, hogy falun is lehet elsőrangú színdarabot rendezni. A község előjárósága a legszivesebb jókívánságok mellett vezette végig az előadás után következő táncot és örömmel konstata, hogy a két falu megérti egymást. Reméljük, hogy az „Ezüst Kócsag” rövidesen beszállja a környéket és elhínt a revízió gyümölcsözésre váró magvait.

Rövid látogatás a Khón Lipót féle likör, rum, konyak és szeszgyárban. Országosbirú vállalatunk mellett is jelentős közgazdasági tényezője Salgótarján városának a Khón Lipót féle likör-rum-ecetgyár és bor-sör nagykereskedés. A Khón féle készítményekkel ma már épügy találkozhatunk a falvak kis kocsmájában, mint a városok luxus vendéglőiben, ami nagy népszerűségük mellett bizonyít. Ez a népszerűség pedig nemcsak a Khón Lipót gyár, hanem Salgótarján dicsősége is. Azé a városé, amelynek tisztas kereskedő és iparos társadalma büszkeséggel gondolhat minden salgótarjáni polgár. Az Erzsébet tér és a Régi posta utca egy részére néző földszintes mivolta mellett is impozáns épületben komoly munka folyik. Ropant érdek és tanulságos ennek a munkának a közletről való megfigyelése. Mert nemcsak a méretek és a mennyiségek ejtik bámulaiba a szemlélőt, hanem az a szanatóriumi tisztaság és gondos lelkiismeretesség is, amivel itt az illatosabbnál illatosabb likörök, rumok, konyakok és gyomorkeserük készülnek. Van egy nagy terem, ahol számtalan hordó sorakozik egymás mellett: mind tele ananász, narancs, Tripli-sec, satreus, sharre brand, tojás, vanília, kömény, óvári, katicabogár, meggy, császárkörte és még sok más konyak és likör készítményekkel. Még paprika likör is akad közöttük. Külön teremben vannak az üstök, a párolók és a szirupok. Külön helyiségben a szagos fűszerek, az illatos füvek, a narancs, citromhéjak, gyökök, amelyek mind természetes állapotban kerülnek feldolgozás alá, mert ezekből történik a párlás. Még az üvegek címkéi, a címkék és üvegek formája is mennyi gondot vannak összeválogatva. Hiába a reklám is fontos tényező. És ezt jól tudják — a tulajdonos Kovács testvérek. De a cég ecetgyára is kellemes meglepetés. Azután az óriási Tátra-utcai pince is, ahol a legnagyobb szakszerűséggel folyik a felhalmozott óriási mennyiségű borok és szesz-készítmények kezelése mind olyan látványosság, ami méltó a meglekintésre. Nem csoda, ha a Salgótarjánba vetődő idegenek nagy része ma már épp olyan kíváncsi erre a modern szesz, rum, likör és konyak boszorkánkonyhára, mint a bánya, acélgyár, üveggyár és Hirschgyár nagyszerű látványlaira.

Minden csütörtökön és pénteken

PONTY halak

Esetleges alkalmakra három nappal előtte rendelhető meg. Kívánatra házhoz szállít

WEISZBERGER HERMANN
HALKERESKEDŐ
OVODA-TÉR 3. SZ. TEL. KÖZV. HÍVÁS 141.

A reál gimnázium jótekonycélú műsoros előadása vasárnap, 16-án d. u. pontosan fél 5 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében. Helyárak: 120 P. 80 és 50 f.

Salgótarján az ország egyik legégszégesebb városa. Kezünkbe került a „Népegészségügy” kiadványa, Magyarország népesedési viszonyait 1920-tól 1932-ig dolgozta fel. — A kiadványban nagyon öröndetes statisztikai adatokat találunk Salgótarjánra nézve. Így többek között ez áll a városról: „A halálozások tekintetében a jó halandóságot mutató városok közé tartozik, úgy hogy a Budapest környéki városokat kivéve csak egy város, Komárom halálozási aránya kisebb. — Csecsemőhalálozása szintén javult és a megyei városok sorában a négy legjobb csecsemőhalálozása város közé tartozik. A fertőzőbetegségek okozta halálozás is ugyanezt a javulást mutatja. Feltűnő a tuberculozis halálozás arányszámának a javulása, mely lényegesen nagyobb, mint az országos átlag ugyanezen idő alatt történt javulása. — A város szaporodási indexe állandóan magasabb az országos átlagnál és az utóbbi öt esztendőben a megyei városok között csak az egy Hajduhadháza volt az, ahol a szaporodási indexe magasabb volt.” Ime a köztudatban füstösnek, porosnak, sárosnak bélyegzett Salgótarján alapos cáfolattal szolgált.

Sóshartyán nevezetességei.

Irta: Dr. Dornyay Béla.

A Salgótarján városától DNy-ra, légvonalban csak tíz kilométerre fekvő Sóshartyán, nógrádmegyei község, ujabban mind többször kerül szóba a tudományos körökben, de a laikusok ajkán is. Erdemes lesz tehát nevezetességeit, meg érdekes történetét is, a hozzá legközelebb eső város, Salgótarján közönségével is megismertetni.

Nemrégiben Lóczy Lajos dr. a m. kir. Földtani Intézet tudós igazgatója végzett itt munkatársával behatóbb vizsgálatokat, amelyek főleg a községnek isős idők óta nevet adó sós-kútjának újból való feltárását stb. célozták, tekintettel arra, hogy csonka hazánk egy sem rendelkezik eddigelé az annyira fontos kóssóval. Kutatásai eredményeit most dolgozza fel a Földtani Intézet geológus gárdája, amelyek elé nemcsak a szakemberek néznek nagy érdeklődéssel és várakozással, de — újabb bányászati kincsek feltárásáról, esetleges újabb munkakalkulációról — lévén szó, — a magyar közönség is.

1936 januárjának közepén (20-dikán) pedig egy sóshartyáni szőlőbirtokos, szőlőjének földmunkálatai alkalmával, igen érdekes régészeti leletekre: ember- és lócsontokra, ékszerekre (függők, gyöngyök stb.), kardra, kőedényre stb. bukkant, amelyek a jelek szerint, honfoglaláskori lovas-síroka engednek következtetni; ami ha beigazolódik, nemcsak régészeti, de magyarságtudományi (hungarológiai) szempontokból is, nagyérdeklődést kelt. A lelőhely Sóshartyántól Nógrádmegyer irányában kb. 2-5 km távolságra egy dombtetőn van. A 60—70 cm mélységben feltárt lovas-sírból löszerszámdiszek, aranyozott ezüstpitykák, nyilhegyek stb. is előkerültek.

A sóshartyányi lellet fontosságát a helyszínen egy bizottság állapította meg, élén gróf Zichy Istvánnal, a Magyar Nemzeti Múzeum nagytudása főigazgatójával. A bizottság a lelőhelyen a további munkálatokat abbahagyta, bizonyára azért, hogy majd a tavasszal, alkalmas időben, szakszerűen feltárhassa az egészét. Nagy érdeklődéssel tekintünk ezen sóshartyányi régészeti feltárások elé; hiszen a közeli Piliny Sirmányhegyéről ismertük eddigelé megyénkben a legerősebb és leggazdagabb, magyar honfoglaláskori leleteket. A jelek után ítélve Sóshartyán is ilyen gazdagnak ígérkezik.

Ugyanis Sóshartyán már az Árpádok alatt is meglehetősen hely volt. A hozzátartozó Kisfalud pusztáról már a nagy palóc etnografus és régész, Pintér Sándor említ egy temetőt, amelynek sírjaiban a honfoglaláskorral egyidős, szláv sorostemetőkre annyira jellemző hajkariák fordultak elő. A szlávoknak ezen sokat említett hajkariái közül a legrégebbi található darab, éppen Sóshartyánból került Pintér S. gyűjteményébe. Ez egy ótélv elektron-sodronvból hajlított példány, mely állítólag II. Theodosius császár (408-450) egy aranyával és néhány edényföredékekkel volt egy leletben. Éppen ebből a leletből, tehát a sóshartyányi leletből következett Lissauer, hogy e forma, mely a Kr. u. IX—X században a szláv temetők jellemző ékszere, az V ik században keletkezett a magyarországi szlávoknál s innen terjedt el Európa egész szláv lakta vidékeire. (Márton L. alábbi idézendő műve.)

De kövessük csak nyomon Sóshartyán történetének érdekesebb mozzanatait! A honfoglalást jóval megelőző időkben is vannak sóshartyányi adataink. Nevezetesen Márton Lajos, a Kisterenyén született Abonyi Lajos (zsarolyányi Márton Ferenc) nagyjermű fia, a Madridban tragikus hirtelenséggel 1934 novemberében elhunyt muzeumi főigazgatónak „Nógrádmegyei éskora” c. tanulmányában, a következő leleteket sorolja fel innét: Újabb kőkor (Neolitik): Sóshartyánból olyanféle kis kovapengét ismerünk, amint a palócok „parlagi kiva”-nak neveznek; a Kishartyán melletti Kőkut-pusztáról pedig kőeszköz került Pintér Sándor gyűjteményébe.

A bronzkorból Rómer Flóris Kishartyánból tumulust, Sóshartyánból pedig urnatemetőt említ 1878-ban. A vas-kor La Téne-kultúrájának emlékei pedig Sóshartyánból egy közép La Téne fibula, Kishartyánból pedig szép vasláncza. Sóshartyán árpádok leleteit már fentebb felsoroltam.

legszebb reményekkel nézhetünk a legújabb sóshartyányi, honfoglaláskori lovas-sírok feltárása és publikálása elé. Nézzük át már most röviden Sóshartyán középkori és újabb történetét.

Legrégibb adatunk szerint a híres és talán még a honfoglalással jött, de minden esetre az első letelepülők közé tartozó, Záh-nemzetség ősi fészke volt. 1227-ben a Záh-nemből származó Tordas fia, András és Erasmus birtokt részekkel, amiről igen érdekes okirat maradt fenn. Ugyanis 1227-ben a váci káptalan előtt, a Záh-nemzetség tagjai között, egy birtok átrátását illető örökbevallás történik. Az erről írott okmány előadja, hogy a Záh-nb.-i Tordas fia megosztólván, örökség és osztály utján Hartján (Harkyan) Andrásnak és Irasmosnak jutott; de ezek latarságba esvén, Dénes nádor által kétszer hírlletteltek; ezen bűnökön felül gyilkosság is terhelte őket, t. i. meggyilkolták Naason, II. Endre király káplánját, kinek védiját, Szádok, szintén pap, a nádori törvényszéken kereste. Így a hartányi birtok, bírság utján, a nádor kezébe jutott, aki azt a Templomos-rendnek zálogosította el, akik ott laktak.

De Hartjánban, felesége jogán, része volt Verebi Zakariás (a Verebelyi család őse) fiának, Hencse comesnek is, amely részt Tordas fia Hencsének átengedték. Miután a Záh-nembeliek tartottak attól, hogy oly hatalmas ur, mint Tomaj-nb.-i Dénes nádor, kiváltandván a Templomosoktól Hartjánt, szomszédságába jutna és ott birtokot szerezhetne és emiatt is Hartjánt visszaváltani nem akarták. Minthogy Hencse birtokilag is szomszédos volt Hartjánnal, jogot adtak tehát Hencsének kiváltásra, úgy hogy azt örökjoggal békében bírhasa. Hencse tehát a Templomosoktól a Dénes nádortól Hartjánt visszaváltotta 75 márkáért, mely összeget le is fizette, mint ezt a nádor felmutatott oklevelével igazolta is. ⁹⁾

Nagyon érdekes helyrajzi tekintetben Hartján határjárása, melyből itt csak a helyneveket említem: Halastó, Szaraspatak, egy nagy bér, Luczin felé; Gomb fia Agoston gyümölcsöse; és említett Halastó felső végén álló hegyecske, mely közönségesen Agyagos-bércnek nevezetik; Vár-földje (akkor Miklós comes várjobbágy birtokollja); a Lapásd felé húzódó hegy neve Nyerges-bérc, végül Lapásd. ²⁾

De birtokos volt itt a karancseszi ághból származó I. Záh is, de birtokát 1244-ben, tehát a tatárjárás után, eladta. Záh Felician szomorú nevezetességre vergődött visegrádi merénylet után. Karoly Róbert király a Záhok itteni javait 1332-ben az Akos-nb.-i Cselen fia Sándor fia János királyi éteklőgónak és Jakab nevű testvérének adta. Már 1335-ben két-féle Hartján (Harkyan) fordul itt elő. A Sóshartyánban birtokos Hartányi Péternek fia Demeter, 1339-ben birtokügyben perel Lóczy Jánossal ³⁾ 1343-ban nevezett Demeter szolgabíró, kit a nép vörösnek (rufus) nevezett, testvér atyafiával, a balognak nevezett ⁴⁾ Miklósnak János, Antal, Miklós és Demeter fiaival, Kiliánnak Jakab, Mihály és Péter fiaival és Lampertnek János nevű fiával megosztózik a hartányi és az almagyi (Gömör vm.) birtokon. ⁵⁾

1344-ben Verebelyi II. Jánosnak fia, I. György hartányi összes birtokait hartányi Balogh Miklós fiának, Jánosnak elzálogosítja. ⁶⁾ 1345-ben Lajos király beleegyezésével, Verebi Konrádnak fia, Tamás és Miklós, szintén hartányi birtokukat, Lénárd fia Domokos fiának, Domokosnak, adják zálogba. ⁷⁾ 1357 április 27-én Szécsi Miklós országbíró ítélete alapján, Verebi János fiának, Györgynek fia Benedek Hartjánban levő birtoka határoztatván, az János gimesi várnagynak adatott. ⁸⁾

A királyi éteklőgó János (Cselen unokája) utóda az u. n. Méhi család is birtokos volt itt, de nem sokáig, mert 1374-ben és 1383-ban itteni („Baharan”) birtokait már az Osgyáni Bakos család szerezte meg. De 1398-ban — „Bothartyán” néven, ⁹⁾ — már ismét a Méhiék bírák e helységet, mely később a Palásthi Radó család birtokába került. ¹⁰⁾

Verebelyi II. Péter erdélyi alvajda, aki tudvalevőleg a ma is fennálló mátraverebelyi templomot alapította az ott ma is meglévő sírkövének felirata szerint, ez a Péter 1400-ban a hartányi birtokokra nézve, a Szécsi Balogh Miklós fiaival és Hartányi Demeter fiaival támadt kérdéseket törvényesen elintézi. ¹¹⁾ A magtalanul elhalt Radó Sámuel után Hunyadi János kormányzó 1447-ben Vingárti Geréb Jánosnak adta. 1449-ben Hartányi Jánosnak fia, Dénes, Antal és Albert, hartányi birtokukban Sági János fia János által történt háborgatás, földjüknél felszántása miatt perelnek. ¹²⁾ Verebi III. György és testvére II. Pál, egri kanonok, a nagy jószágsszerzők, 1496 dec. 6-án adományt szereztek II. Ulászló királytól a sóshartyányi részbirtokra nézve is. ¹³⁾

Az 1506 előtt elhalt Verebi III. György fiát, III. Jánost és Mihályt, nagybátyjuk és gyámjuk, Pál egri kanonok neveltette és részükre birtokaikat, — köztük Fel-Hartjánt, vagyis Sóshartyánt is, — a nevezett gyermekek neveltetésére, magánál tartotta. 1548-ban Balassa Zsigmond a földesura. ¹⁴⁾

9) Csánki szerint (II. 99) 1383-ban „Bohoran”, 1398-ban pedig egy „Bothortyan” nevű (az előbbivel azonos) falu tűnik fel. 1383: DL. 7027; Károlyi oklt. I. 104. 428.

10) Nógrád vármegye (monografiája), p. 11. Orsz. Levéltár. Nagy Iván: p. 121.

11) Nagy Iván: p. 83.

12) Orsz. Lt. DL. 20508. Nagy I.: p. 123.

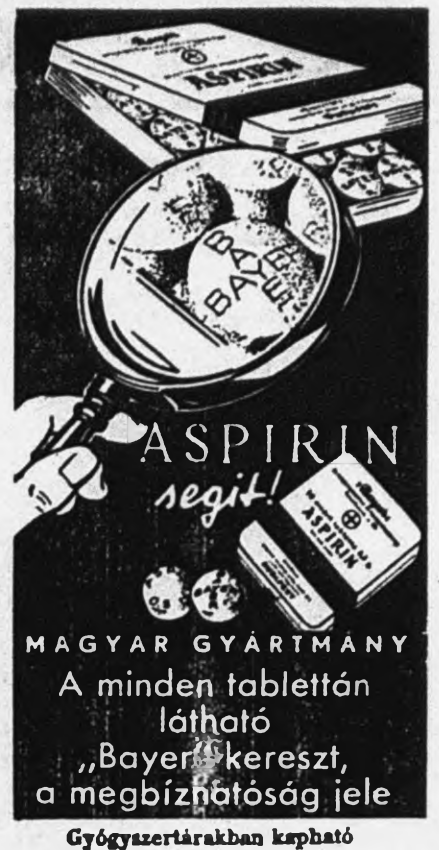
13) Nógrád vármegye (monografiája), p. 114.

Járási hír. Február 8-án választották meg egyhanguan Mészáros Ferenc volt karancseszi jegyzőt Homokterenyemátravóvák körjegyzőjévé. Mészáros Ferencet amily nagy szeretettel vette körül Karancseszi közönsége, épp oly örömmel és szeretettel fogadta Homokterenyé és Mátravóvák népe. Ez a szeretet csak viszonzása annak a nemes és szerető szellemnek, amivel Mészáros Ferenc mindig viselkedett községének ügyei és lakosságának jobb sorsa iránt. További működésére Isten áldását kérjük.

Február 15-ig kell az OFB földek hátralékait rendezni. Az OFB földek törlesztési és adóhátralékait február közepéig kötelesek az érdekeltek rendezni. A kormány értesítette az illetékes hatóságokat, hogy a megadott kedvezményekkel szemben megfelelő szigorú alkalmazzanak a pontatlanul fizetők tekintésére. Ez lesz az utolsó terminus, ameddig az OFB földtulajdonosok a törlesztési hátralékot és az adót rendezni kötelesek. Azok ellen, akik a határidőig nem fizetnek, meg fog indulni a kimozdítási eljárás.

HALÓK EBÉDLŐK
ÚRISZOBÁK
kombinált berendezések
Budapesti Bútorszalonban
Budapest, VIII. Baross-utca 21.
Nagy választék. Kedvező részleltérítésre.

Tanulságos és igen változatos lesz a mezőgazdasági kiállítás baromficsoportja. A március 20-án megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás baromficsoportja szokatlannal gazdagnak ígérkezik. A tyúkfélék osztályában a külföldi eredetű fajták mellett nagyszámban lesznek képviselve a magyar parlagiak, amelyeknek nemesítése utóbbi időben hatalmas léptekkel halad előre. A külföldi fajták közül a vörös rhode island fajta lesz legtöbb példánnyal képviselve, amely nagy testsúlya mellett a hazaí tojás minőségét is kitűnően javítja. E fajtából kiváló tenyésztések lesznek a kiállításon, de a többi fajták, a plimutok, fehér és sárga orpgintonok, wyandotteok, sussexek, barneveldiek, valamint a disztyukfajták, köztük a bantámok és egyéb törpefajták, is pompás egyedekkel lesznek képviselve. A ludak osztályában az emdeniek mellett nagyobb testű nemesített ludakat fogunk látni, amelyek kiváló évi tojáshozammal is bírnak. A kacsák osztályában a husztermelő pekingi és tojástermelő khaki

ASPIRIN
segít!

MAGYAR GYÁRTMÁNY
A minden tablettán látható „Bayer” kereszt, a megbízhatóság jele

Gyógyszertárakban kapható

campbell kacsá lesz nagy számban képviselve a nemesített és parlagi magyar kacsák mellett. A galambtenyésztők szintén erősen készülődnek a kiállításra, mert rájöttek, hogy ez a legjobb alkalom a gazdaközönség meghódítására. A házinyultenyésztésnek két nagy eseménnyel van egyik, hogy lehetőség nyílt a nyulhus értékesítésének a megoldására, amennyiben kiviteli célokra állandóan és rendszeresen keresnek husnyulakat, tekintet nélkül a fajtára, ezenkívül mód kínálkozik a gyapjútermelő angoranyul elterjesztésére is. A házinyulak után sok olyan takarmány értékesíthető, amely különben veszendőbe menne és a tenyésztés felkarolása a nyulprém, bőr és szőrmeiparnak vetné meg az alapját. E tanulságosnak ígérkező kiállítási csoportban a jelentkezési határidő február 25.

APOLLO MOZGÓ SALGÓTARJÁN.

— MAGYAR FILMHÉT! —

Február hó 15-én, szombaton este 7 és 9, 16-án vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9, 17-én, hétfőn és 18-án, kedden este 7 és 9 órai kezdettel.

Budai cukrászda

Főszereplők: Perczel Zita, Perényi László, Kabos és Gózon Gyula.

— Február 19-én, szerdán és 20-án — csőtörtőkök d. u. 5, 7 és 9 órakor

Közkíváncsra! naponta 3 előadás!!

ÉDES MOSTOHA

Fősz: Péchi Gizi, Páger Antal, Tasnády — Fekete Mária és Gózon Gyula. —

A Balaton írói és költői. Idegenforgalmi és irodalomtörténeti szempontból is érdekes és eléggé meg nem becsülhető munkára vállalkozott Sági Ernő Miklós, fővárosi író, a Magyar Tengernek ez a régi rajongója, szerelme. Elhatározta, hogy összegyűjti a Balatonra vonatkozó összes költeményeket és apróbb írásokat: tárcákat, leírásokat, elbeszéléseket és „Balatoni ringó habok...” címen, művészi irodalmi köntőshen, már ez év tavaszán saját költségén kiadja. Az értékes műben nemcsak a régi, nemes, befutott költők és írók írásait, hanem a még kezdő, fiatal költők és írók olyan balatoni költeményeit és apróbb írásait is közli, amelyek még nyomtatásra várnak, tehát könyvalakban még sehol sem jelentek meg. A szerkesztő kéri ennélfogva, hogy kizárólag a Balatonra vonatkozó írásaitat sürgősen sziveskedjenek címére eljuttatni: Sági Ernő Miklós, Budapest, Fiumei ut 26. sz. alá. A közleményt snjátkezőleg és a papírnak csak az egyik oldalára kell írni, mivel a kéziratokat a mű megjelenése után bekötötték és megőrzés céljából a keszt-helyi Balatoni Múzeumban helyezik el.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

1) Nagy Iván: Nógrád vármegye története az 1544-ik évig. Balassagyarmat, 1907., p. 19.
2) U. ott p. 20.
3) Anjouk. Okmt. III. 604.
4) Ezt Csánki Dező (Magyarország tört. földrajza a Hunyadiak korában. I. 112.) külön hartányi Balog-csatáknak nevezi.
5) Anjouk. Okmt. IV. 340.
6) Anjouk. Okmt. IV. 478.
7) Anjouk. Okmt. IV. 500.
8) U. ott, p. 564.

S P O R T

Végre győzött az SBTC.

SBTC—III. ker. FC 3:1 (2:1).

SBTC pálya.

1200 néző.

Bíró: Boronkay.

Góllövő: Zsengellér, Thour (11-es), Farkas (III. ker.), Havas.

Hosszu idő után végre ismét győzelemmel kedveskedett közönségének az SBTC. Nagy szüksége már az SBTC-nek a győzelemre, mely még csak a harmadik a bajnokságban s mely nélkül a Nemzeti Ligában való bennmaradást alig lehetett volna remélni. A III. ker. FC felett aratott győzelem azonban, ha pillanatnyilag nem is a kiesés elkerülése szempontjából, lényegesen javított az SBTC helyzetén.

Borus, hűvös időben az éjszakai fagyból felengedett pálya meglehetősen sűrű állapotban várja a mérkőzés kezdetét. A PBÜSE SBTC „Ü” előmérkőzés végeztével előbb a III. ker. fut ki SSE felszerelésében. Rögtön jön az SBTC is új fekete pulloverben. Nagy taps fogadja őket, különösen, mikor a tribünnel szemben zászlók alatt elhelyezkedő újdonsült „SBTC közép” szurkoló hadat külön üdvözlök. (Mostmár nem eshet ki az SBTC!)

Fényképezés után felállnak a csapatok: SBTC: Géczy, Szabó, Vágó II., — Walkampf, Turán, Kecskés, — Farkas, Thour, Zsengellér, Koppányi Havas

III. ker FC: Angyal, Kocsis, Tompa, — Steiner, Lucz, Beretvási, — Fenyvesi, Moscheim, Kármán, Berecz, Farkas.

III. kerületi támadással indul a mérkőzés s Fenyvesi ejtett lövését Géczynek már az 1. percben öklözni kell. Most azonban feljön az SBTC s 5 percig óbuda térfelén folyik a játék. Thour és Farkas mellőlök. A 8. p.-ben Vágó szögletre szerel egy kerületi támadást. A 12. percben Zsengellér hibáz nagy helyzetben. Géczy Berecz, majd Farkas lövését nagy bravúrral védi. Ezután ismét érezhető az SBTC fölénye, ami a 17.

percben góiban is kifejezésre jut. Koppányi labdájával Zsengellér átkinlódik a kerületi védelmen s közelről beteszi. 1:0. A gól után Zsengellér előzősködik egy szép támadást. A 23. percben Géczy csak szerencséjével védi ki Berecz ravasz fejesét. Most vagy 5. percig a kerület rohamoz s Kecskés sokat faultol. A 30. perc hozza a második gólt. A nagyszerűen kapura tartó Havast Steiner a 16. onon belül elgáncsolja s nyilvánvaló a 11-es. A büntetőt Thour félmagas erős lövéssel beteszi. 2:0 A gól után a kerület szorongat, aminek a 40. percben meg is van az eredménye. Baloldali támadás után az óbudai Farkas a 16-osról az SBTC védők közt laposan várattatva a hálóba rugja a labdát. 2:1 A félidő utolsó perceiben továbbra is III. ker. ostromoz s csak Géczy bravurjai hárítják el a levegőben lógó liegynyitést. Félős, hogy az SBTC ismét el fogja veszíteni a nyeresre álló mérkőzést.

A II. félidő azonban kellemes csatlódást hoz a közönség részére. Az SBTC frissen lendületesen kezd s mintegy 15 percig szóhoz sem jut a III. ker. 4 szöglet rugás követi egymást a kerület ellen, azonban mind eredménytelenül. A 10. percben a kifutó Angyal és Thour megszerez a 16-oson kívül harcolnak a labdát, mely végül is kapu mellé kerül. A 13. perc hozza a már megérdemelt dugót. Kocsis ejtett hazaadását kinyújtott kezekkel fogja Angyal, a szemfüles ott terem, s a kezei közül váratlanul a hálóba fejei a labdát. 3:1. Nagy az öröm a tribünön az „SBTC közép” pedig élteti Havast.

A gól után a III. ker. támad, Turán és Kecskésen azonban alig jutnak

tul. Kecskés nagyszerű szereléséért és rugásaiért sokszor tapsot és éljenzést kap. A 26. percben átlór a kerületi támadósor, Moscheim a kapu felé tart, Szabó utána lép s szabálytalanul fellöki. 11-es, amelynek Fenyvesi áll neki. Már elkönnyeli a közönség a gólt s annál nagyobb tombolást vált ki Géczy bravurja, amellyel a büntetőt kivédi. A 28. percben Moscheim nagy gólt lő, azonban már lelujt les helyzetből. Most némi kerületi fölény alakul ki. A 36. percben nagy tumultus keletkezik az SBTC kapu előtt. Szabó, Vágó, és még vagy 2 játékos esik csomóba a labdára. Géczy is közibük ugrik s nagy kacajt vált ki, mikor kikaparva a labdát előhújik a tumultusból. Mezőnyjáték tölti ki a félidő hátralevő idejét.

Szögletarány 7:5 a III. ker. FC javára.

Az SBTC 2 gólos győzelme föltétlen megérdemelt sőt, ha Zsengellérnek, de különösen Farkasnak jobban megy a játék, nagyobb arányu is lehetett volna. Az SBTC jobban játszott, mint ellenfele. Különösen Géczy bravuros védeke és a fedezet sor II. félidei nagyszerű játéka gyakorolt döntő befolyást a mérkőzés kimenetelére. Géczy remekelése már nem újság csupán az, hogy azt ma egy 11-es kivédésével még betelözte. Turán a mezőny legjobbjai volt. Mindenütt ott volt, ahol kellett szerel, fejtelt, s szinte tolta előre az egész mezőnyt. Kecskés a II. félidőben egészen Turán mellé nőtte magát s a kerületi jobbszárny nem tudott élni mellette. Sok taps kísérté egész séges felszabadításait. Walkampf is a II. félidőben volt jobb, de ő még mindig nem a régi. Ugyszintén Thour sem, aki azonban így is lendítő kereke volt a támadó sornak. Havas ismét a legjobb volt a csatárok közt. Gyors, ügyes, veszelyes szélső. Öröndetes Koppányi játékának javulása. Farkasnak ma nem ment a játék, Zsengellért is csak néha láttuk. A védelemben Szabó és Vágó egyaránt jól álltak meg helyüket, bár olykor hibáztak.

Mindent egybevetve megállapíthatjuk, hogy a csapaton a javulás jelei láthatók. Az állandó felállítású csapat kezd mindjobban összeszokni s remélhetjük, hogy Vágó edző keze alatt a kiesést si-

kerülni fog elkerülni.

Az óbudai csapatban Farkas, Fenyvesi, Lucz és Tompa játéka tetszett.

Boronkay pártatlanul vezette a játékot.

PBÜSE—SBTC „Ü” 2:1 (1:0)

SBTC pálya. Barátságos. Bíró: Takács Góllövő: Bakó és Tóth illetve Brejter 11-esből.

Holnap:

SBTC - Bocskai

—Debrecenben—

10:2

arányban győtek a SSE ökölvívói a Dombóvári Voge ökölvívó csapata ellen. Győztek: Richweisz, Svábszky, Pintér, Hábel, és Oláh. Dombóvári egyetlen győzelme Fuhrmannak a leléptetéséből ered, aki szabálytalanul ütötte ki ellenfelét.

Salgótarján m. város polgármesterétől 1736/1936.

A „Magyar Szülők Szövetsége” propaganda titkárságot létesít.

Felhívás.

A Magyar Szülők Szövetsége (Budapest VI. Andrássy ut 47) a szülőkre és az ifju nemzedékre egyaránt nehezedő gazdasági és szociális helyzetre való tekintettel az ország több helyén titkárságokat óhajt szervezni. Ezen titkárságok úgy a kenyérkereseti alkalmak felkutatásában, kifejtésében, megerősítésében, pályaválasztási nehézségekben tanácsadói lesznek a közönségnek. Ezen titkárságok élére csak azok kerülhetnek, akik a Szövetség által létesített tanfolyamon résztvesznek. A tanfolyamra való beiratási díj 10 P, a tandíj havonta 50 P, s ez negyedévenként előre fizetendő. A tanfolyam febr. 15-én kezdődik.

Felhívom az érdeklődők figyelmét ezen nagyfontosságú intézményre.

Érdeklődni fenti címen lehet.

Salgótarján, 1936 február 7.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester

Szénszükségletét

jutányosan és a legmegfelelőbb szemnagyságban szerezheti be:

Salgótarjáni

Köszénbánya R.-T.

nógrádi bányaműveinél

ahol a leggondosabb válogatással és osztályozással állítja elő az elsőrendű DARABOS, KOCKA, DIÓ, borsó és aprószenet, ugyszintén a magas kalóriájú SALGÓ-BRIKETTET, mely a legideálisabb tüzelőanyag, mert nem kormoz, nem füstöl és nem kellemetlen szaga. Aki a magyar szénbányák termékeit vásárolja, hazafiasan cselekszik, mert a magyar bányamunkások megélhetését segíti elő.